

מדינת ישראל – משרד הבריאות

החטיבה לעניני בריאות

מנהל רפואה

חוזר מס' : 12/2006

ירושלים, ו' תמוז, תשס"ו
2 יולי, 2006

תיק מס': 1/4/200

אל : מנהלי בתי החולים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים
רופאי המחוזות – לשכות הבריאות המחוזיות

הנדון : הנחיות לניקוי וחיטוי במוסדות רפואיים
סימוכין : חוזר מינהל רפואה מס' 5/2001 מיום 11/1/01

1. כללי:
- 1.1. חיטוי, יחד עם פעולות ניקוי ושיטות עיקור במיניהן, מהווה נדבך חשוב במאבק הרציף למניעת זיהומים.
  - 1.2. מצורף בזה קובץ הנחיות לניקוי וחיטוי במוסדות רפואיים, המיועד לאפשר לבצוע ניקוי וחיטוי בטוח ויעיל.
  - 1.3. על כל מוסד לפתח נהלים פנימיים שיבוססו על ההנחיות המצ"ב (להלן: ההנחיות).
  - 1.4. ההנחיות מתייחסות לפעולות חיטוי בנסיבות שגרתיות. לצורכי חיטוי בעת בידוד מטופלים, יש לפנות לנהל בידוד של המוסד ו/או לאחות למניעת זיהומים במוסד.
  - 1.5. כל מוסד רפואי הרוכש ציוד או אביזר רפואי, אחראי גם על הניקוי והחיטוי של הציוד או האביזר. לפיכך, טרם רכישת הציוד או האביזר, וכל עוד שהוא בשימוש, יש להבטיח שאמצעי הניקוי והחיטוי יהיו זמינים לשימוש במוסד.

2. שימוש בחומרים בעלי אישור משרד הבריאות

- 2.1. כל אמצעי החיטוי, חומרים, מגיבים, ציוד ומכשור שנעשה בהם שימוש לצורך חיטוי, חייבים רישום בפנקסי משרד הבריאות ושימוש בהתאם להתוויות המאושרות.
- 2.2. תכשירי חיטוי לעור ולרקמות חייבים להיות רשומים בפנקס התרופות של משרד הבריאות,
- 2.3. אמצעים לחיטוי אביזרים ומכשירים רפואיים (אמ"ר), חייבים להיות רשומים בפנקס תרופות או ביחידת האמ"ר של משרד הבריאות, ראה:
- 2.3.1 חוזר 1/95 מיום ד' בשבט תשנ"ח, 5 בינואר 1995 בנושא: אביזרים, מכשירים ושתלים רפואיים.
- 2.3.2 חוזר 8/98 מיום ט"ז באייר תשנ"ח (12/5/98) בנושא: חומרים לחיטוי מתקנים רפואיים.
- 2.3.3 קישוריות לאתרי אינטרנט:

פנקס התרופות :

<http://www.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=11&catid=38&pageid=165>

פנקס אמ"ר : <http://amar.sarel.co.il/mishpati.asp?chipus=Amar>

(לחץ על : "חיפוש מתקדם" ובתפריט של "קטגוריות" לחץ על :
" Disinfectants")

- 2.4 יש לפעול בהתאם להוראות היצרן, אלא אם ניתנה הנחיה אחרת על ידי הצוות למניעת זיהומים, או הנהלת המוסד. במקרה של ניגוד של ההנחיות המצ"ב להוראות היצרנים יש לפנות לצוות למניעת זיהומים או הנהלת המוסד.

3. י ש ו ם ה ה נ ח י ו ת :

3.1 מנוי אחראי:

על מנהל המוסד למנות גורם מקצועי בכיר לרכז את הנושא, להלן "האחראי", תפקידיו יהיו כדלהלן:

- 3.1.1 רפרנט מדיניות המוסד בתחום החיטוי;
- 3.1.2 מתן ייעוץ לרכש חומרי חיטוי;
- 3.1.3 הטמעת הנחיות אלה והכנת נהלים פנימיים בתיאום עם התחומים הרפואיים, הסייעודיים והאדמיניסטרטיביים;
- 3.1.4 הבטחת קיומם, ביצועם ופיקוח עליהם של נהלי בטיחות מתאימים בעת ההכנה והביצוע של פעולות החיטוי.

- 3.2 הדרכת עובדים:
- יש לוודא שהצוותים העוסקים בנושא יהיו מיומנים בשיטות העבודה ומודעים להוראות הבטיחות. יש לוודא שההוראות ברורות ומובנות והעובד הודרך, נבחן ונמצא בפיקוח הולם (יש לזכור שמרבית העובדים אינם מקצועיים).
- 3.3 רכש ושימוש בחומרי חיטוי:
- חומר חיטוי, הן לעור ולרקמות והן לאביזרים ומכשור רפואי, יירכשו בהתאם להנחיות המצ"ב. יש לתת העדפה לאמצעי חיטוי ושיטות ידידותיים לאדם ולסביבה.
- 3.4 בטיחות ובריאות העובד:
- על הנהלת המוסד להכין נהלים פנימיים המתייחסים לכל ההיבטים של בטיחות (בהכנה, שימוש, שינוע, אחסון חומרי חיטוי) מבוססים על הוראות היצרן ו ה-MSDS המתאים לכל חומר.
- 3.5 סילוק חומרי החיטוי ותוצרי תהליך החיטוי:
- יש להקפיד על סילוק בטוח של תוצרי תהליך החיטוי בהתאם להוראות הנוהל בחוזרנו בנושא טיפול בפסולת במוסדות רפואה, חוזר מינהל הרפואה מס' 34/98 מיום 17/5/98.
- 3.6 תפוצת הנוהל וההנחיות:
- כיוון שפעולות החיטוי מתבצעות בכל אתרי המוסד הרפואי, במחלקה וליד מיטת החולה, ביחידות לאספקה סטרילית וביחידות ייעודיות, בחדרי הניתוח הכלליים ובמרפאות, יש לוודא שחוזר זה, ההנחיות המצ"ב והנהלים הפנימיים המתבססים עליהם תגענה ותהיינה זמינות ונגישות לכל העוסקים בחיטוי.
- חוזר זה מחליף את חוזרנו בנושא.
- הנספח לחוזר זה הוכן על ידי הועדה לאמצעי חיטוי של משרד הבריאות. לגבי כל פניה, הערה, הצעה, שאלה ובעיה הקשורות לנושא החיטוי במוסדות רפואיים, יש לפנות למרכז הועדה, מנהל תחום מינהל ומשק, מינהל רפואה, משרד הבריאות. טלפון: 02-5681280
פקס: 02-6725821
דואר אלקטרוני: neil.pearlman@moh.health.gov.il

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

כ"ב ח"ב ה.
ד"ר יצחק בגלוביץ
המשנה למנכ"ל
וראש מינהל רפואה

העתק : המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי

ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה

ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים

ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות

חברי הוועדה לאמצעי חיטוי

מנהל תחום מינהל ומשק

נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי

היועצת המשפטית

אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד

ראש שרותי בריאות הציבור

מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות

מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשירים

ראש שרותי בריאות הנפש

מנהל האגף לגריאטריה

מנהל האגף לרפואה כללית

מנהל אגף הרוקחות

מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות

מנהלת האגף להבטחת איכות

מנהל אגף ביקורת פנים

מנהל האגף לאביזרים ומכשירים רפואיים

מנהל המחלקה לרפואה קהילתית

מנהל המחלקה לאפרמיולוגיה

מנהל המחלקה למעבדות

מרכזת המועצות הלאומיות

הספריה הרפואית

אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית

אחות ראשית – קופ"ח הכללית

רופא ראשי – משרד הרווחה

קרפ"ר – צ.ה.ל

רע"ן רפואה- מקרפ"ר

קרפ"ר – שרות בתי הסוהר

קרפ"ר – משטרת ישראל

מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הדסה"

רכז הבריאות , אגף תקציבים – משרד האוצר

יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל

יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: - www.health.gov.il

8 - 121/11399 (מ)

נספח מס' 1

מסמכים ישימים

1. בריאות הסביבה

חוזר מינהל רפואה 2/99 בנושא: בריאות הסביבה בבתי חולים – הנחיות ונוהל פיקוח ובקרה.

מונחים

מיקרואורגניזם Microorganism

ישות מיקרוסקופית המסוגלת להתרבות, כולל חיידקים, נגיפים, והצורה המיקרוסקופית של פטריות, טפילים ואצות.

ניקוי Cleaning

תהליך להסרת כמויות ניכרות של כל חומר מעל פני השטח כולל אבק, לכלוך, כמויות גדולות של מיקרואורגניזמים והחומר האורגני שמגן עליהם כגון: צואה, דם (בד"כ באמצעות מים ודטרגנט).

דטרגנט Detergent

חומר פעיל-שטח שמטרתו הסרת לכלוך.

חיטוי Disinfection

תהליך של השמדת רוב גורמי הזיהום (מלבד נבגי חיידקים) מחוץ לגוף, על ידי חשיפתם לחומרים כימיים או תהליכים פיזיים

חומר חיטוי Disinfectant

חומר כימי אשר בתנאים מוגדרים מסוגל לחטא.

תכשיר חיטוי משולב Formulation containing several disinfectants

פורמולציה מסחרית, המורכבת מחומרי חיטוי שונים.

עיקור Sterilization

תהליך אשר גורם להשמדת כל צורות המיקרואורגניזמים כולל נבגים.

נוזל עיקור כימי Liquid chemical sterilizing agent

חומר כימי אשר בתנאים מוגדרים מוביל לעיקור.

פסטור Pasteurisation

תהליך מבוסס על חום לח שהורס מרבית המיקרואורגניזמים מלבד נבגים בטמפרטורה מי-70 עד 100 מעלות צלזיוס כתלות במשך זמן הפעולה.

חומר אנטיספטי Antiseptic

תכשיר חיטוי לשימוש על רקמה חיה (עור, רירית או רקמה חשופה).

תמיסה אלכוהולית

תמיסה על בסיס אלכוהולי לשימוש כחומר אנטיספטי. בדרך כלל תמיסות של 70% ethanol או 60% isopropanol עם או בלי תוספת חומר אנטיספטי כגון chlorhexidine.

רחצת ידיים שגרתית

תהליך הסרת חומר אורגני ואוכלוסיית מיקרואורגניזמים חולפת מהידיים.

רחצת ידיים אנטיספטית
תהליך הסרה והשמדה של אוכלוסיית מיקרואורגניזמים חולפת מהידיים.

רחצת ידיים כירורגית
תהליך הסרה והשמדה של אוכלוסיית מיקרואורגניזמים חולפת וקבועה מהידיים.

חיטוי מהיר של ידיים
תהליך הסרה והשמדה של אוכלוסיית מיקרואורגניזמים חולפת מהידיים באמצעות תכשיר אנטיספטי על בסיס אלכוהול, כגון תמיסות או ג'לים (GELS) אלכוהוליים עם או בלי חומר חיטוי נוסף.

"חד-פעמי"
לשימוש פעם אחד, וסילוק בתום השימוש.

הנחיות לניקוי וחיטוי במוסדות רפואיים - 2006

חלק א': סביבה			
מטרה	שיטות	הערות	
1	סביבת החולה		
1.1	ניקוי במים ודטרגנט. השימוש בחומרי חיטוי וניקוי בהתאם להוראות היצרן	בתנאים אפידמיולוגיים מסוימים כגון חיידקים יציבים או מחלות מדבקות אחרות יש לפנות לאחראי למניעת זיהומים כדי לקבל הנחיות משלימות. במקרה שיוחלט להפעיל חיטוי, מומלץ דטרגנט-NaDCC בריכוז 1000 חל"מ כלור זמין.	
1.2	ניקוי וחיטוי בחומרים מאושרים על ידי משרד הבריאות. בהתאם להוראות היצרן.		
1.3	כיסוי הדם בגררי NaDCC או בתמיסה המכילה כלור זמין בריכוז שלא יפחת מ-10,000 חל"מ או בחומר חיטוי מתאים בעל פעילות משולבת שנרשם בפנקס האמ"ר של משרד הבריאות להתוויה ה-ני"ל זמן המגע בין חומר החיטוי לדם חייב להיות לפחות 2 דקות	יש לנקוט באמצעי זהירות מתאימים. יש להשתמש בציוד מגן אישי, וסילוק נאות של הפסולת.	
1.4	יש לחטא בדטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין		
2 יחידת החולה			
2.1	ניקוי במים ודטרגנט	בתנאים אפידמיולוגיים מסוימים חיידקים יציבים או מחלות מדבקות אחרות או טיפול במטופלים בבידוד. במקרה שיוחלט להפעיל חיטוי, מומלץ דטרגנט NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין.	
2.2		חובה לצפותם בחומר בלתי-חדיר לנוזלים	
2.2.1	ניקוי במים ודטרגנט		
2.2.2	ציפוי חד פעמי או כיבוס בין מטופל למטופל		
2.3	יש לבצע ניגוב יומי של הציוד בדטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין		
2.4			אינקובטור לילודים

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק א': סביבה			
מטרה	שיטות	הערות	
2.4.1	במהלך אשפוז של אותו ילוד	ניקוי על ידי ניגוב במטלית טבולה בדטרגנט	
2.4.2	בין ילוד לילוד	תמיסת דטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ- 1000 חל"מ של כלור זמין או חומר חיטוי מתאים בעל פעילות משולבת	מומלץ לבצע את החיטוי שבאמצעות חומרים נדיפים מחוץ ממתחם האשפוז . בתום פעולות החיטוי באמצעות כלור או חומר נדיף אחר. יש לאוורר האינקובטור במשך 3 שעות לפחות.
3 ציוד בשימוש המטופל			
3.1	קערת רחצה	חיטוי בתמיסת דטרגנט-NaDCC, בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין, או חומר חיטוי מתאים בעל פעילות משולבת בתום פעולות החיטוי יש לשטוף היטב במי ברז ולייבש או רחצה במכונה בעלת כושר חיטוי	
3.2	סיר ובקבוק שתן	רחצה במכונה בעלת כושר חיטוי או השריה בתמיסת דטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ- 1000 חל"מ כלור זמין, במשך 10 דקות. בתום פעולת החיטוי יש לשטוף היטב במי ברז ולייבש	
3.3	מיכל לשיניים תותבות	אישי	יש לסלק בתום אשפוז
3.4	מסרק	אישי	יש לסלק בתום אשפוז
3.5	כיחיות	חד פעמיות עם סגירה	יש לסלק בתום אשפוז
3.6	מד חום חד פעמי		בשל ריבוי הדגמים ושיטות השימוש במדי חום מתכלים, חובה להתייחס להוראות היצרן ומהמנהל המקומי של המערך למניעת זיהומים
3.7	מד חום אלקטרוני עם "פרוב"	כיסוי חד פעמי לפרוב לכל מטופל	ניקוי המכשיר על כל חלקיו לפחות פעם במשמרת
3.8	מדחום זכוכית לשימוש חוזר	השריה בתמיסה דטרגנט-NaDCC בריכוז בריכוז שלא יפחת מ- 1000 חל"מ של כלור זמין, למשך דקה אחת או חומר חיטוי מתאים בעל פעילות משולבת. בתום פעולת החיטוי יש לשטוף היטב במי ברז ולייבש.	לאחר ניקוי חיטוי וייבוש, איחסון מד חום במהלך האשפוז במקום יבש, בכלי סגור.
3.9	כוסיות למתן תרופה	מומלץ: כוסית חד-פעמית חלופה: השריה בתמיסת דטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין, למשך 1 דקה או חומר חיטוי מתאים בעל פעילות	חובה לסלק הכוסית בתום השימוש

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק א': סביבה			
מטרה	שיטות	הערות	
	משולבת. בתום פעולת החיטוי יש לשטוף היטב במי ברז ולייבש		
3.9.1	אישי	יש לסלק הגביעון בתום השימוש	אוטוסקופ חד פעמי
3.9.2	ניקוי פיזי קפדני והשרייה במשך 10 דקות בתמיסת דטרגנט-NaDCC ברכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ או חיטוי בחומר מתאים בעל פעילות משולבת או פסטור* או עיקור		אוטוסקופ רב פעמי
3.10	אישיים רחיצים		צעצועים
4	ציוד אישי של הצוות המטפל		
4.1	ניגוב בספוגית טובלה באחד החומרים הבאים: תמיסה של 70% ethanol או שווה ערך עם או ללא תוספת 0.5% chlorhexidine	בפעולות אספטיות, יש להשתמש רק במספריים מעוקרים.	מספרים אישיים סטתוסקופ פטיש רפלקס
5	כלי אוכל		
5.1	רחצה במכונה ייעודית או ניקוי ידני בדטרגנט ובמים חמים	במצבים איפדימולוגיים מיוחדים, יש לפנות לצוות למניעת זיהומים ולהנחיות	צלחות כוסות קערות וסכו"מ
5.2	חד פעמיים או פירוק וטיפול במכונת רחצה מפסטרט* או עקור, יש לפרק ולנקות באופן יסודי לפני עיקור	ניתן להשתמש בשקיות חד-פעמיות בתוך מתקן המיועד להן.	בקבוקי תינוקות ופטמות
5.3	פירוק ואחר כך ניקוי ופסטור* במכונת רחצה מפסטרט או השריה בדטרגנט + NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין במשך 10 דקות. בתום פעולת החיטוי יש לשטוף היטב במי ברז ולייבש.	אחסון במיכל סגור	משאבת חלב
6	ציוד הנשמה והרדמה		
6.1	עיקור (בין מטופלים)	אחסון במיכל סגור	אמבו
6.2	חד פעמי		טובוס, נתיבי אוויר (airway)
6.3	טיפול במכונה מפסטרט	צינורות למתן חמצן: חד-פעמי בלבד.	ציוד למתן חמצן: מסכות וצנרת הרדמה והנשמה

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק א': סביבה			
	מטרה	שיטות	הערות
		או צנרת חד-פעמית.	
6.4	כיפות ואוהלי חמצן	יש לבצע ניגוב יומי של הציווד בדטרגנט + NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין. בתום האשפוז יש לבצע רחיצה יסודית וחיטוי בתמיסת דטרגנט + NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין. בתום פעולת החיטוי יש לשטוף היטב במי ברז ולייבש.	יש לשמור ציוד לא בשימוש יבש וסגור
6.5	נבולייזרים מלחחים, משאפיים	חד פעמי רב פעמי: יש לבצע רחצה, חיטוי וייבוש בין שימוש לשימוש, בעת שחרור מטופל, טיפול במכונה מפסטרט	יש להשתמש במים סטריליים בלבד החלפת כל 24 שעות
6.6	לשונית לרינגוסקופ	עיקור או חד פעמי	
6.7	צנרת סקשן	חד פעמי	
6.8	מיכלי סקשן	חד פעמי או לחילופין ניקוי ועיקור בין מטופל למטופל	
7	אנדוסקופים ואביזריהם		ככלל, מומלץ לעקר כל מכשיר שניתן לעיקור
7.1	לפרוסקופ ארתרוסקופ	עיקור	

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק א': סביבה			
מטרה	שיטות	הערות	
7.2	ברונכוסקופ גסטרוסקופ דואודנוסקופ קולונוסקופ סיגמואידוסקופ ציסטוסקופ	חיטוי במכונה ייעודית אחרי ניקוי קפדני או חיטוי ידני אחרי ניקוי קפדני תוך שימוש בחומר חיטוי מתאים כגון: glutaraldehyde או orthophthalaldehyde או peracetic acid או חומרים אחרים שאושרו להתוויה זו על ידי משרד הבריאות בהתאם להוראות הניקוי של יצרני האנדוסקופ ומכונת החיטוי. ראה חוזר מינהל הרפואה, מספר 16/01 מיום 27/2/01 בתום תהליך החיטוי יש לשטוף היטב במים מעוקרים.	טיפול ב- glutaraldehyde orthophthalaldehyde או peracetic acid מחייב שמירה על תנאי בטיחות ואוורור נאותים. השרייה ממושכת עלולה לגרום נזק למכשיר המושרה. טרם שימוש בחומרים הללו יש לוודא: א. תנאי שימוש מתאימים – סביבת עבודה בטוחה. ב. הדרכת עובדים לעבודה בכללי בטיחות. ראה הנחיות לניקוי חיטוי ועיקור אנדוסקופים – חוזר מינהל הרפואה מס' 16/01 מיום 27/2/01
7.3	אביזרים : snares etc ,biopsy forceps	עיקור או חד-פעמי	
8	שונות		
8.1	מכשור לרפואת שיניים dental hand pieces	עיקור או מכשור חד פעמי	
8.2	מכשור כירורגי	עיקור או מכשור חד פעמי	
8.3	מתמרים		
8.3.1	מתמר לקו עורקי	חד פעמי או עיקור	
8.3.2	מתמר אולטרא סאונד חיצוני	ניגוב בספוגית טבולה באחד החומרים הבאים : תמיסה של 70% ethanol או שווה ערך עם או ללא chlorhexidine 0.5%	
8.3.3	מתמר אולטרסאונד		
8.3.3.1	מתמרים מכוסים (לדני/ריקטלי)	הוראות יצרן	לאחר הסרת הכיסוי יש לנקות ולחטא בהתאם להוראות היצרן.

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק א': סביבה			
מטרה	שיטות	הערות	
מתמר פנימי ללא כיסוי (תוך וושטי) T.E.E	חיטוי במכונה ייעודית אחרי ניקוי קפדני או חיטוי ידני אחרי ניקוי קפדני תוך שימוש בחומר חיטוי מתאים כגון: glutaraldehyde או orthophthalaldehyde או peracetic acid	טיפול ב- glutaraldehyde או orthophthalaldehyde או peracetic acid מחייב שמירה על תנאי בטיחות ואוורור נאותים. טרם שימוש בחומרים הללו יש לוודא: א. תנאי שימוש מתאימים ב. סביבת עבודה בטוחה. ג. הדרכת עובדים לעבודה בכללי בטיחות. ראה הוראות בטיחות לשימוש באלדהידים (חוזר והנחיות לניקוי חיטוי ועיקור אנדוסקופים – חוזר מינהל הרפואה מס' 59/96 מיום 9/7/96)	8.3.3.2
רקטוסקופ ספקולום לדני	לאחר ניקוי קפדני מומלץ: חד פעמי חלופה: השריה בתמיסת דטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין, למשך 10 דקות לפחות. בתום תהליך החיטוי יש לשטוף היטב במי-ברז וליבש.		8.4
ראש טונומטר (aplanation)	השרייה בתמיסה אלכוהול 70% או שווה ערך, במשך 10 דקות או השריה בתמיסת דטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-500 חל"מ כלור זמין למשך 1 דקה לפחות. בתום תהליך החיטוי יש לשטוף היטב במים סטריליים וליבש באמצעות פד גזה מעוקר.	אסור לאפשר מגע של הקרנית עם מכשיר שעליו נשאר חומר חיטוי - קיימת סכנה של פגיעה בקרנית.	8.5
קסטות רנטגן שבאות במגע עם המטופל	ניגוב באלכוהול 70% או אלכוהול 70% שווה ערך עם או בלי 0.5% chlorhexidine	יש לשמור את הציוד נקי	8.6
אמבטיות לכוויות, ופיזיותרפיה	ניקוי וחיטוי בתמיסת דטרגנט-NaDCC בריכוז שלא יפחת מ-1000 חל"מ כלור זמין או חומר חיטוי בעל פעילות משולבת.		8.7
החלק החיצוני של מכונות כמו: מכונות דיאליזה, משאבות פרזיס, מכונות הנשמה וכדומה	ניקוי וחיטוי חיצוני ע"פ הוראות היצרן		8.8

אין חיטוי ללא ניקוי

* פסטור (ראה/י רשימת מונחים):

תהליך חיטוי במים חמים בטמפרטורות מעל 70 מ.צ. זמני ההשרייה תלויים בטמפרטורה בה מתבצע החיטוי, ונמדדים לאחר הגעת הטמפרטורה לערך הנבחר :
90 מ.צ. : חשיפה של 2 דקות ;
70 מ.צ. : חשיפה של 10 דקות.
יש לוודא שהתהליך והמכשיר שמשמש לו יעברו כיוול וולידציה תקופתית.

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק ב': חיטוי עור, רירית ורקמות

מטרה	שיטות	הערות
9	רחיצה וחיטוי ידיים	רחיצה וחיטוי של ידי הצוות הרפואי הינה האמצעי היעיל ביותר למניעת העברה של זיהומים ממטופל למטופל או ממטופל לאנשי צוות.
9.1	שגרתית	מיים וסבון/דטרגנט
9.2	חיטוי מהיר של ידיים נקיות	תכשיר אלכוהולי עם 0.5% chlorhexidine + חומר מרכך (emollient) או תכשיר לחיטוי ידים המכיל אלכוהול שווה ערך ל – 60% isopropanol או כל תכשיר אחר שאושר למטרה זו על ידי משרד הבריאות.
9.3	אנטיספטית	תרחיץ 4% chlorhexidine או תרחיץ 7.5% povidone iodine
9.4	כירורגית	תרחיץ 4% chlorhexidine או תרחיץ 7.5% povidone iodine
10	רחיצת מטופלים	הרחיצה אינה חלק מהנחיות החיטוי. מוזכרת בהנחיות אלה כדי למנוע שימוש מיותר בחומרי חיטוי.
10.1	רחיצה שגרתית של מטופלים	שמירת החומרים בתנאי אחסון נאותים. אין צורך בסבון אנטיספטי אלא כחלק מהתערבות עפ"י הנחיות הצוות למניעת זיהומים.
10.2	רחיצת תינוקות	סבון נוזלי/אל-סבון עם עומס מיקרוביאלי נמוך
		שמירת החומרים בתנאי אחסון נאותים. אין צורך בסבון אנטיספטי אלא כחלק מהתערבות עפ"י הנחיות הצוות למניעת זיהומים.

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק ב': חיטוי עור, רירית ורקמות

מטרה	שיטות	הערות
11	חיטוי עור שלם לפני הפעולות הבאות	
11.1	הזרקה ולקיחת דגימות דם	שפשף בספוגית טבולה באחד החומרים הבאים : ethanol 70% או שווה ערך מאושר על ידי משרד הבריאות או תמיסה אלכוהולית עם או בלי 0.5% chlorhexidine
11.2	לקיחת תרבית דם, פעולות פולשניות וניקורים	שפשף בספוגית סטרילית טבולה באחד החומרים הבאים : ethanol 70% או שווה ערך מאושר ע"י משרד הבריאות או תמיסה אלכוהולית עם או בלי 0.5% chlorhexidine
11.3	הרדמה מקומית ואזורית	שפשף בספוגית סטרילית טבולה באחד החומרים הבאים : ethanol 70% או שווה ערך מאושר ע"י משרד הבריאות או תמיסה אלכוהולית עם או בלי 0.5% chlorhexidine
11.4	החדרת עירוויים מרכזיים	שפשף קל בספוגית סטרילית טבולה באחד החומרים הבאים : ethanol 70% או שווה ערך מאושר ע"י משרד הבריאות או תמיסה אלכוהולית עם או בלי 0.5% chlorhexidine
11.5	טיפול בטבור וחיטוי עור של פגים מעל 1 ק"ג	שפשף הטבור בספוגית סטרילית טבולה בתמיסה אלכוהולית עם 0.5% chlorhexidine
11.6	חיטוי עור פגים מתחת ל- 1 ק"ג	חיטוי בתמיסה מימית סטרילית של 0.05% chlorhexidine או חומר שאושר על ידי משרד הבריאות
11.7	הכנת שדה ניתוח לפני חיטוי הכנת עור לפני דיאליזה לפני החדרת צנתרי היקמן ולב וכו'	תרחיץ (antiseptic surgical scrub) 4% chlorhexidine או תרחיץ (antiseptic surgical scrub) 7.5% povidone iodine
11.8	חיטוי שדה ניתוח כהשלמה ל-11.7	תמיסה אלכוהולית עם או בלי 0.5% chlorhexidine או תמיסה אלכוהולית על בסיס povidone iodine
11.9	חיטוי אזור אברי המין (למעט לפני לידה)	הערה: יש לשפשף האזור 2 דקות עם חומר זה עד ייבוש
11.10	חיטוי אזור אברי המין לפני לידה	חיטוי בתמיסה מדוללת של: 15% cetrimide עם 1.5% chlorhexidine או
		דילול 10 סמ"ק בליטר מי ברז (ניתן לשימוש 24 שעות בכלי סגור)

אין חיטוי ללא ניקוי

חלק ב': חיטוי עור, רירית ורקמות			
מטרה	שיטות	הערות	
	מים וסבון		
11.11	חיטוי לפני בדיקה נרתיקית בחדר לידה Lubricant סטרילי או קרם chlorhexidine 1.0%		
11.12	חיטוי בתמיסה מימית סטרילית של chlorhexidine 0.05% או חומר שאושר להתוויה זו על ידי משרד הבריאות		
12	מומלץ: ציוד חד פעמי חלופה: עקור בקיטור בטמפרטורה של 134 מעלות צלסיוס במשך 18 דקות עם פרה-וקום (Pre-vacuum) או 132 מעלות צלסיוס במשך 60 דקות או השרייה בתמיסת sodium hydroxide N 1 לשעה ולאחר מכן עיקור בטמפרטורה של 121 מעלות במשך 30 דקות	לסילוק פריונים אין די בתהליכי בחיטוי ובעיקור שיגרתיים כאשר קיים צורך לטיפול בציוד החשוב במגע עם פריונים יש לנהוג בהתאם למקובל היום (הנוהל של WHO)	